

Tabela nr 2: Konsultacje projektu Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji Województwa Łódzkiego oraz Prognozy oddziaływania na środowisko 23.12.2021 – 26.01.2022r.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwag z uwzględnieniem negocjacji z Komisją Europejską
1.	PERN S.A.	4	<p>Obecny zapis</p> <p>Treść uwagi / Propozycja zmian Transformacja klimatyczna dotknie, oprócz górnictwa, także sektora energetycznego, w tym spółek z branży naftowo – paliwowej. Do takiego grona należy państwowa spółka PERN S.A., która będąc gwarantem obecnego bezpieczeństwa energetycznego Polski dysponuje m.in. siecią baz paliwowych zlokalizowanych w całym kraju, w tym także bazą paliwową na terenie województwa łódzkiego (w Koluszkach, powiat łódzki – wschodni, gmina Koluszki). Dążenie do neutralności klimatycznej UE w perspektywie 2050 roku spowoduje odchodzenie od paliw konwencjonalnych, opartych na ropie naftowej. W związku z powyższym zmiany te w szczególności dotkną rynku paliw w zakresie magazynowania i logistyki. Dlatego prosimy o poszerzenie katalogu interesariuszy TPST Wł o PERN S.A., Baza Paliw Nr 1 w Koluszkach, 95-040 Koluszki, ul. Naftowa 1, woj. Łódzkie, połączonej rurociągiem paliwowym z rafinerią PKN Orlen w Płocku.</p>	<p>PERN S.A jest firmą z sektora przemysłowego, która zajmuje się przesyłem, przeładunkami i magazynowaniem ropy naftowej i paliw płynnych (paliwa kopalne i produkty z paliw kopalnych). Proces Zielonej Transformacji w dłuższej perspektywie będzie się wiązał z istotnym ograniczeniem lub koniecznością przekształcenia formy działalności firmy. To doprowadzi do redukcji miejsc pracy w PERN S.A. (spółka zatrudnia obecnie w całej Polsce ok. 1800, a w Grupie Kapitałowej ok. 2500 osób). Dodatkowo na rzecz firmy pracę wykonuje wiele firm budowlanych, serwisowych i usługowych.</p> <p>W celu dostosowania do transformacji energetycznej konieczna będzie transformacja systemowa spółki polegająca np. na dostosowywaniu posiadanej infrastruktury do wymogów technologicznych związanych z produkcją, magazynowaniem i dystrybucją paliw alternatywnych, a w dalszej perspektywie np. magazynowanie energii, produkcji OZE bądź inny rodzaj modernizacji posiadanej infrastruktury i terenu, wpisujący się w politykę emisyjną UE. W celu przekształcenia działalności PERN planowane jest również wykorzystanie nowych technologii wypracowanych w ramach prac R&D oraz dostosowanie i rozwój nowych kompetencji pracowników.</p> <p>Baza PERN w Koluszkach to baza paliwowa PERN o najwyższym poziomie obrotu paliw w kraju. Łączna pojemność bazy na obecną chwilę to 342 000 m3, a swoimi usługami obejmuje ona obszar całej środkowej Polski. Baza pracuje od roku 1959, w związku z powyższym, jak cała branża paliwowa, boryka się z problemami zanieczyszczenia gruntu i dotrzymywania standardów emisyjnych. Włączenie jej do katalogu przedsiębiorstw pozwoli na: restrukturyzację infrastruktury przemysłowej oraz rozwój nowych obszarów działalności wpisujących się w politykę klimatyczną UE, przekwalifikowanie i nabycie nowych kompetencji i umiejętności przez pracowników, sfinansowanie działań rekultywacyjnych środowiska. Ze względu na powyższe uważamy za zasadne i prosimy o uwzględnienie PERN na liście TPST woj. łódzkiego.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Zgodnie ze wskazaniem Komisji Europejskiej, na tym etapie procesu transformacji nie podaje się listy projektów dużych przedsiębiorstw – sekcja ta została usunięta z TPST.</p>
2.	Powiat Bełchatowski	4	<p>Obecny zapis</p> <p>Treść uwagi / Propozycja zmian</p>	<p>Ze względu na ograniczone środki na łagodzenie procesu transformacji (pomoc doraźna) wsparcie dla całego OT oraz „rozdrabnianie” pomocy na rejony, niebędące faktycznym adresatem środków, przyczyni się w znacznej części do niezaspokojenia w pełni potrzeb w ramach otrzymanej pomocy finansowej.</p>	<p>Uwaga o charakterze opinii Zakres obszaru został opracowany w szerokim dialogu społecznym z uwzględnieniem wielu kryteriów</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwag z uwzględnieniem negocjacji z Komisją Europejską
			<p>W dokumencie wskazano zbyt duży obszar OT potencjalnych beneficjentów, pomoc powinna być skierowana przede wszystkim do obszarów górniczych, w których znajduje się wydobywanie węgla - łagodzenie skutków transformacji. Wieloletnia eksploatacja węgla brunatnego spowodowała wielkoskalową degradację powierzchni ziemi, gleb, zasobów wodnych (lej depresji) i krajobrazu. Jest to największe wyrobisko w Polsce i jedno z największych w Europie. Zmiana polityki energetycznej w regionie znacząco wpłynie na społeczność lokalną. Będą to zmiany nieodwracalne. Dlatego ważne jest, aby wsparcie było kompleksowe i dla pracowników sektora górniczo-energetycznego i sektorów okołogórniczych oraz osób poszukujących pracy w zakresie: doradztwa zawodowego, pośrednictwa pracy oraz szkoleń zawodowych. Dofinansowaniem powinna zostać objęta gospodarka oparta na rozwoju terenów inwestycyjnych, w tym szczególnie zdegradowanych.</p>	<p>Wiele pracowników kompleksu jest jedynym „żywicielem” rodziny, dlatego będzie potrzebna aktywizacja społeczno-zawodowej osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Będzie potrzebna poprawa dostępu i jakości usług ochrony zdrowia w szczególności rehabilitacji oraz opieki psychiatrycznej. Pomoc finansowa powinna być dedykowana w inwestycje produkcyjne w MŚP, start-up-y oraz wykorzystanie nowych technologii, innowacji dla alternatywnych źródeł energii.</p>	<p>Środowiskowych i społeczno-gospodarczych. Cały OT będzie podlegał transformacji, a strumień środków będzie dostosowany do lokalnych potrzeb i przygotowanych projektów. W TPST szczególną uwagę zwrócono na pracowników sektora górniczo-energetycznego i sektorów okołogórniczych, do których w pierwszej kolejności kierowana będzie oferta w zakresie szkoleń, doradztwa zawodowego. Ponadto w TPST zaproponowano wiele typów operacji związanych z zagospodarowaniem terenów zdegradowanych, także pod nową działalność gospodarczą i rozwój OZE. Należy dodać, że jst i podmioty z obszaru transformacji będą mogły korzystać, poza środkami FST, z innych źródeł finansowania m.in.: II i III filaru Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji, FEŁ 2027.</p>
3.	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	5, 10	<p>Obecny zapis W PGE GiEK S.A. trwają prace nad przygotowaniem wielowymiarowych analiz techniczno-ekonomicznych w zakresie budowy alternatywnej dla elektrowni jądrowej – elektrowni gazowo-parowej (hydrogen-ready), dla której paliwem byłby gaz ziemny z możliwością zastąpienia go zielonym wodorem. Inwestycja ta mogłaby zostać zrealizowana również jednak dopiero po 2030 r.</p> <p>Treść uwagi / Propozycja zmian</p>	Konieczna korekta dwóch błędów formalno-merytorycznych.	<p>Uwaga uwzględniona Zapisy zostały skorygowane.</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwag z uwzględnieniem negocjacji z Komisją Europejską
			<p>W PGE S.A. trwają prace nad przygotowaniem wielowymiarowych analiz techniczno-ekonomicznych w zakresie budowy alternatywnej dla elektrowni jądrowej – elektrowni gazowo-parowej (hydrogen-ready), dla której paliwem byłby gaz ziemny z możliwością zastąpienia go zielonym wodorem. Inwestycja ta mogłaby zostać zrealizowana również jednak dopiero ok. 2030 r.</p>		
4.	Międzyzakładowy Związek Zawodowy grupy PERN 00-193 Warszawa, ul. Stawki 2	5	<p>Obecny zapis</p> <p>Treść uwagi / Propozycja zmian</p> <p>Terytorialny plan sprawiedliwej transformacji jest dokumentem otwierającym drogę do uzyskania dofinansowania na modernizację i transformację systemową przedsiębiorstw z sektora przedsiębiorstw z sektora paliw kopalnych, energetycznego i przemysłowego. Środki pomocowe w ramach funduszu będą przyznawane na złagodzenie skutków: społecznych i ekonomicznych, z jakimi będą się borykały regiony i przedsiębiorstwa w związku z wprowadzeniem przez UE polityki klimatycznej. Dotyczy to wszystkich kluczowych interesariuszy TPST dla Wł, którzy zostali zidentyfikowani w ramach prac nad TPST. Z uwagi jednak na partycypacyjny charakter procesu wdrażania i ewaluacji TPST, listy interesariuszy mają postać katalogu otwartego. W związku z tym wnosimy o poszerzenie katalogu interesariuszy o PERN S.A., Bazę Paliw Nr 1 w Koluźkach, 95-040 Koluźki, ul. Naftowa 1, woj. łódzkie, powiat łódzki-wschodni, gmina Koluźki.</p>	<p>PERN A.A. jest firmą z sektora przemysłowego, której działalność w 100% opiera się na przesyłce, magazynowaniu, produkcji i dystrybucji paliw płynnych oraz ropy naftowej, czyli paliw kopalnych. Proces transformacji w dłuższej perspektywie będzie się wiązał z całkowitą likwidacją dotychczasowej działalności firmy. To doprowadzi do utraty miejsc pracy przez ok. 1600 osób zatrudnionych w samym PERN oraz rzeszy osób zatrudnionych w firmach satelitarnych. Ratunkiem dla tych osób jest transformacja systemowa firmy polegająca np. na dostosowaniu posiadanej infrastruktury do wymogów technologicznych związanych z produkcją, magazynowaniem i dystrybucją paliw przejściowych, a w dłuższej perspektywie może także magazynowanie wodoru.</p> <p>Jako firma ogólnopolska PERN S.A. posiada na terenie województwa łódzkiego w powiecie łódzkim -wschodnim w gminie Koluźki najbardziej obrotową w kraju bazę magazynową. Baza swoimi usługami obsługuje całą środkową Polskę. Funkcjonuje od roku 1959, w związku z powyższym, podobnie jak cała branża paliwowa boryka się z różnymi problemami w tym ekologicznymi. Włączenie jej do katalogu interesariuszy TPST pozwoliłoby nie tylko na restrukturyzację infrastruktury przemysłowej, ale również na restrukturyzację zatrudnienia ok. 200 osób bezpośrednio zatrudnionych w samej Bazie jak i w firmach satelitarnych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>TPSTWł jest dokumentem strategicznym, obrazującym zarys procesu transformacji w regionie do 2030 roku, wskazującym wspierany Obszar Transformacji, a nie katalog interesariuszy. Typy beneficjentów, którzy będą mogli ubiegać się o środki zostaną określone w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych Programu Fundusze Europejskie dla łódzkiego 2021-2027.</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwag z uwzględnieniem negocjacji z Komisją Europejską
5.	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	5, 11	<p>Obecny zapis GK PGE ma też w planach rozbudowę linii produkcyjnej kruszyw i kamienia wapiennego, co pozwoli na produkcję m.in. kruszyw i materiałów budowlanych oraz nawozów w oparciu o wydobywane minerały i zgromadzone uboczne produkty spalania (UPS), co wpisuje się w cele gospodarki obiegu zamkniętego.</p> <p>Treść uwagi / Propozycja zmian GK PGE analizuje również rozbudowę linii produkcyjnej kruszyw i kamienia wapiennego, co pozwoli na produkcję m.in. kruszyw i materiałów budowlanych oraz nawozów w oparciu o wydobywane minerały i zgromadzone uboczne produkty spalania (UPS), co wpisuje się w cele gospodarki obiegu zamkniętego.</p>	Doprecyzowanie etapu decyzyjnego.	<p>Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z dokumentem roboczym służb Komisji w sprawie wytycznych dotyczących programowania FST, nie należy udzielać wsparcia na działania, w przypadku których planuje się wykorzystanie produktów ubocznych paliw kopalnych, jeżeli są one technicznie nierozdzielne z bieżącą produkcją samego paliwa kopalnego. Dodatkowo, na tym etapie procesu transformacji nie podaje się listy projektów dużych przedsiębiorstw – sekcja ta została usunięta z TPST.</p>
6.	Powiat Bełchatowski	7	<p>Obecny zapis</p> <p>Treść uwagi / Propozycja zmian Powołanie Centrum Rozwoju Kompetencji może z czasem okazać się niewystarczające, bowiem cały region będzie borykał się z trudną sytuacją na rynku pracy, zwłaszcza osoby poniżej 45 roku życia, które będą zwolnione z zasobów PGE oraz spółek zależnych. Koniecznym będzie uruchomienie dodatkowego wsparcia finansowego będącego alternatywą dla zatrudnienia oraz możliwością rozpoczęcia działalności gospodarczej przez osoby, które w wyniku tych działań straciły zatrudnienie, zwłaszcza dla kobiet. Należy pamiętać, iż największe bezrobocie związane z wygaszaniem kopalni i elektrowni w woj. łódzkim zlokalizowane będzie w powiecie bełchatowskim, który to stanowi największe zaplecze</p>	Wsparcie dodatkowe przeznaczone dla osób poniżej 45 lat z obszaru górniczego na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub innych preferencyjnych warunków zatrudnienia (dla pracodawcy), które pozwoli na zniwelowanie negatywnych skutków bezrobocia w regionie. Ponadto dla zapewnienia atrakcyjnych warunków życia w Powiecie ważne jest też tworzenie możliwości rozwoju dla mieszkańców w kontekście zawodowym m.in. konsultacje z przedsiębiorcami, aby mogli dostosowywać ofertę edukacyjną oraz formy wsparcia do potrzeb rynku. Należy wdrażać działania dostępne dla wszystkich grup społecznych, które pozwolą rozwijać kompetencje i budować konkurencyjność mieszkańców Powiatu na rynku pracy.	<p>Uwaga mająca swoje odzwierciedlenie w zapisach TPST Powołanie Centrum jest tylko jedną z przewidywanych operacji, która będzie realizowana na OT. Wskazane postulaty są uwzględnione w typach operacji dla celu 1 i 2. Szczegółowy zakres wsparcia i rodzaj beneficjentów zostanie doprecyzowany w dokumencie wdrożeniowym.</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwag z uwzględnieniem negocjacji z Komisją Europejską
			kadrowe. Wsparcie mogłoby się odbywać poprzez przekazanie dodatkowych środków na ten cel do Powiatowego Urzędu Pracy w Bełchatowie.		
7.	Powiat Bełchatowski	9	<p>Obecny zapis</p> <p>Treść uwagi / Propozycja zmian Kompleks Energetyczny Bełchatów jest dzisiaj największym pracodawcą na obszarze transformacji województwa łódzkiego, dlatego tak ważne jest odpowiednie zaplanowanie jego przyszłości w taki sposób, aby możliwe było zminimalizowanie negatywnych skutków społeczno-gospodarczych. Niepokojącym jest fakt, iż aż trzy spośród gmin w powiecie bełchatowskim (Gmina Kleszczów, Gmina Szczerców oraz Gmina Bełchatów) tracą znaczne wpływy z podatku do budżetu. Spowoduje to znaczną stagnację w ich rozwoju. Koniecznym będzie wprowadzenie dodatkowych instrumentów, które pozwolą na ich zniwelowanie.</p>	Wsparcie dla gmin z powiatu bełchatowskiego oraz innych gmin w podobnej sytuacji pozwoli na zniwelowanie negatywnych skutków kryzysu gospodarczego w regionie. Bez wątplenia wsparcie powinno być przeznaczone w szczególności dla gmin z terenu górniczego, na których znajduje się wydobywanie węgla. Wieloletnia eksploatacja węgla brunatnego spowodowała wielkoskalową degradację powierzchni ziemi, gleb, zasobów wodnych (lej depresji) i krajobrazu. Będą to zmiany nieodwracalne.	Uwaga o charakterze opinii
8.	Powiat Bełchatowski	12	<p>Obecny zapis</p> <p>Treść uwagi / Propozycja zmian Transformacja gospodarki w kierunku neutralności klimatycznej znacznie wpłynie na zmianę profilu gospodarczego, bowiem Miasto Bełchatów obecnie korzysta z energii z PGE, która obejmuje głównie dystrybucję ciepła do celów grzewczych i przygotowania ciepłej wody użytkowej dla potrzeb miasta Bełchatowa. Miasto Bełchatów powinno rozwijać alternatywne źródła ciepła dla swoich mieszkańców.</p>	Obecnie podstawowym źródłem ciepła dla Miasta Bełchatowa jest PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Elektrownia Bełchatów, skąd ciepło przesyłane jest do przepompowni w mieście rurociągiem. Od września 1998 r. uruchomiono drugie źródło ciepła – spalarnię odpadów medycznych spółki ECO-ABC. Pozyskanie ciepła z w/w źródła ma charakter marginalny. Miasto Bełchatów powinno wziąć pod uwagę budowę nowego źródła zasilania Miasta. Na ten cel powinny być przewidziane specjalne programy.	Uwaga mająca swoje odzwierciedlenie w zapisach TPST w opisie celu 3 (Rozdział 2.2) oraz rodzaju planowanych operacji w ramach celu operacyjnego 3., gdzie przewidziano m.in. wsparcie w inwestycje w produkcję ciepła i chłodu, pod warunkiem, że są one dostarczane wyłącznie z OZE. Ograniczenie w zakresie dostarczania ciepła z OZE wynika wprost z Rozporządzenia PEIR 2021/1056 ustanawiającego Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (Art. 8 ust. 2 pkt. g).

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwag z uwzględnieniem negocjacji z Komisją Europejską
9.	Centrum Obsługi Przedsiębiorcy w Łodzi	14	<p>Obecny zapis Zaistnieje konieczność ukształtowania nowoczesnego profilu gospodarczego OT, m.in. przekształcania modeli biznesowych, procesów wytwórczych i produktów, dla których konieczne będzie wprowadzanie inteligentnych rozwiązań opartych na technologiach cyfrowych, co spowoduje potrzebę zwiększenia dostępności do sieci szerokopasmowych.</p> <p>Treść uwagi / Propozycja zmian Zaistnieje konieczność ukształtowania nowoczesnego profilu gospodarczego OT, m.in. przekształcania modeli biznesowych, procesów wytwórczych i produktów, dla których konieczne będzie wprowadzanie m.in. inteligentnych rozwiązań opartych na technologiach cyfrowych, co spowoduje potrzebę zwiększenia dostępności do sieci szerokopasmowych.</p>	Powyższy zapis „m.in.” pozwala na szerszy kontekst dotyczący profilu gospodarczego OT i nie ogranicza go do rozwiązań związanych z technologiami cyfrowymi.	<p>Uwaga nieuwzględniona Ze względu na ograniczoną znaków zapisy TPST zostały bardzo mocno zsintetyzowane.</p>
10.	Centrum Obsługi Przedsiębiorcy w Łodzi	14	<p>Obecny zapis Najbardziej pożądane będą kwalifikacje związane z rozwojem nowoczesnej energetyki (w tym OZE), logistyki, turystyki, kompetencje cyfrowe, umożliwiające odnalezienie się i funkcjonowanie w nowoczesnej gospodarce, tworzonej na skutek przeobrażeń sektora przemysłowego OT.</p> <p>Treść uwagi / Propozycja zmian Najbardziej pożądane będą kwalifikacje związane z rozwojem nowoczesnej energetyki (w tym OZE), automotive, logistyki, turystyki, kompetencje cyfrowe, medyczno-rehabilitacyjne, umożliwiające odnalezienie się i funkcjonowanie w nowoczesnej gospodarce, tworzonej na skutek przeobrażeń sektora przemysłowego.</p>	Ograniczenie kwalifikacji do tych, związanych z rozwojem nowoczesnej energetyki, a w regionie silnie pożądane będą również inne kwalifikacje, jak chociażby związane z branżą medyczną, czy bardzo mocno rozwijającą się branżą automotive w wschodniej i zachodniej części OT.	<p>Uwaga uwzględniona Zapisy zostały uzupełnione w brzmieniu oddającym sens uwagi.</p>
11.	Centrum Obsługi Przedsiębiorcy w Łodzi	18	<p>Obecny zapis</p>	Ograniczenie kwalifikacji do tych, związanych z rozwojem nowoczesnej energetyki, a w regionie silnie pożądane będą również inne kwalifikacje, jak chociażby	<p>Uwaga uwzględniona Zapisy zostały uzupełnione w brzmieniu oddającym sens uwagi.</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwag z uwzględnieniem negocjacji z Komisją Europejską
			<p>Poszukiwane będą nowe umiejętności i związane m.in. z rozwojem przemysłu 4.0 i GOZ oraz kompetencje cyfrowe.</p> <p>Treść uwagi / Propozycja zmian Poszukiwane będą nowe umiejętności i związane m.in. z rozwojem przemysłu 4.0 i GOZ, inżynierii mechanicznej, medycznej czy kompetencji cyfrowych.</p>	związane z branżą medyczną, czy bardzo mocno rozwijającą się branżą automotive w wschodniej i zachodniej części OT.	W cytowanym w uwadze fragmencie występuje zwrot „m.in.”, co sprawia, że nie jest to katalog zamknięty.
12.	Powiat Bełchatowski	19	<p>Obecny zapis</p> <p>Treść uwagi / Propozycja zmian Proponowane zmiany na rynku OZE mogą być dla inwestorów nieopłacalne. Projektowane przepisy przewidują m.in., że z początkiem 2022 roku (II kwartał) zakończy się obowiązujący obecnie dla prosumentów system rozliczeń oparty na opustach. Za przełożonymi wcześniej projektami (FST), zaproponowano konkretne cele i potrzeby złożone przez jst. Na takie działania powinno być wsparcie połączone z dopasowanymi do niego projektami. Przy czym należy pamiętać, iż nie wszystkie zamierzenia odnośnie pozyskiwania środków zewnętrznych mogą być realizowane przez jst. Musimy stworzyć szansę dla nowych biznesów poprzez możliwość powstawania nowych podmiotów gospodarczych na terenie, na którym do tego czasu funkcjonować będzie kompleks kopalni i elektrowni. Do takich działań powinny być zaplanowane programy, przeznaczone właśnie na ten cel.</p>	W obecnym czasie na rynku OZE (fotowoltaika) sytuacja na rynku jest dość niestabilna. Zgodnie z projektem nowelizacji ustawy o OZE Prosumenci, którzy podłączą do sieci mikroinstalację fotowoltaiczną od 1 kwietnia 2022 r. będą rozliczani na nowych zasadach. Według proponowanych zmian, Prosument stanie się sprzedawcą energii. Proponowane zmiany mogą znacznie wyhamują prężnie działającą branżę OZE. Inwestycje nie będą wówczas opłacalne dla potencjalnych inwestorów.	Uwaga o charakterze opinii Zapisy TPST stwarzają szerokie możliwości dla tworzenia i rozwoju MŚP, nie mają jednak wpływu na otoczenie prawne m.in. w zakresie zapisów ustawy o OZE.
13.	Gmina Rząśnia ul. 1 Maja 37 98-332 Rząśnia	20	<p>Obecny zapis Przepis 35.: Jedna z największych odkrywkowych kopalni w Europie, docelowo planowany kompleks wypoczynkowy: Góra Kamieński, Góra Szczerców, 2 zbiorniki z infrastrukturą turystyczną</p>	Powierzchnia całego zwałowiska wynosi ok 1.156,36 z czego co najmniej 90 procent zlokalizowane jest na terenie Rząśni. W żadnym z dokumentów planistycznych ani strategicznych nie używa się określenia „Góra Szczerców” a jest to spowodowane faktem, że zwałowisko to znajduje się na terenie gminy Rząśnia i w niewielkiej części na terenie gminy Kiełczygłów. Zapis góra Szczerców jest zapisem mogącym wprowadzać w błąd.	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z zaleceniami Komisji Europejskiej zrezygnowano ze szczegółowego opisu przedsięwzięcia. Dodatkowo, działania z zakresu turystyki wskazano w sekcji działań

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwag z uwzględnieniem negocjacji z Komisją Europejską
			Treść uwagi / Propozycja zmian Proponujemy zmienić na zapis o brzmieniu: Jedna z największych odkrywkowych kopalni w Europie, docelowo planowany kompleks wypoczynkowy: Góra Kamieński, Góra Rząśnia , 2 zbiorniki z infrastrukturą turystyczną.		komplementarnych, finansowanych spoza FST: - <i>rozwój i promocja sektora turystycznego oraz przemysłów czasu wolnego i kreatywnych, z wykorzystaniem potencjału terenów górniczych i pogórnich oraz dziedzictwa kulturowego (w tym tradycji górniczych);</i>
14.	Centrum Obsługi Przedsiębiorcy w Łodzi	20	Obecny zapis Szczególny nacisk będzie położony na tworzenie firm związanych z zieloną niskoemisyjną gospodarką, cyfryzacją oraz przemysłami kreatywnymi i czasu wolnego. Treść uwagi / Propozycja zmian Szczególny nacisk będzie położony na tworzenie firm związanych z zieloną niskoemisyjną gospodarką, cyfryzacją, automotive, medyczno-rehabilitacyjną oraz przemysłami kreatywnymi i czasu wolnego.	Dot. ograniczenia kwalifikacji do tych, związanych z rozwojem nowoczesnej energetyki, tylko tym razem w zakresie tworzenia nowych firm.	Uwaga uwzględniona częściowo W wyniku negocjacji z Komisją Europejską skrócono zapisy TPST. W dokumencie znajduje się zapis (s. 7) o pożądanym na OT, nabywanych kwalifikacjach, w tym w zakresie branży automotiv oraz medyczno-rehabilitacyjnej.
15.	Centrum Obsługi Przedsiębiorcy w Łodzi	21	Obecny zapis Treść uwagi / Propozycja zmian Propozycja dodatkowego zapisu: - Rozwój branży usług okołomedycznych."	W części „Rezultaty”, brakuje odwołania do branży medycznej, czy też medyczno-rehabilitacyjnej. Tworzenie nowych firm w tej branży jest nieodzownym elementem silver economy.	Uwaga nieuwzględniona W wyniku negocjacji z Komisją Europejską, TPST dopuszcza przedsięwzięcia dot. różnych rodzajów działalności, nie wyszczególniając żadnej z branż.
16.	Centrum Obsługi Przedsiębiorcy w Łodzi	21	Obecny zapis Niezbędnym warunkiem będzie modernizacja i rozbudowa infrastruktury edukacyjnej i bazy dydaktyczno-szkoleniowej, usprawnienie systemu kształcenia z wykorzystaniem technologii cyfrowych i jego ukierunkowanie na zdobywanie nowych kompetencji i kwalifikacji, w tym cyfrowych oraz w zakresie odnawialnych źródeł energii i nowoczesnych usług energetycznych. Treść uwagi / Propozycja zmian	Ograniczenia zapisów do konkretnych usprawnień w systemie kształcenia. Taki zapis wyklucza usprawnienia wynikające z rozwijanych branż automotive i medyczno-rehabilitacyjnej w ramach silver economy.	Uwaga nieuwzględniona W wyniku negocjacji z Komisją Europejską w TPST w ramach priorytetyzacji działań zapisy te nie zostały uwzględnione.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwag z uwzględnieniem negocjacji z Komisją Europejską
			Niezbędnym warunkiem będzie modernizacja i rozbudowa infrastruktury edukacyjnej i bazy dydaktyczno-szkoleniowej, usprawnienie systemu kształcenia z wykorzystaniem technologii cyfrowych i jego ukierunkowanie na zdobywanie nowych kompetencji i kwalifikacji, m. in. cyfrowych oraz w zakresie odnawialnych źródeł energii, nowoczesnych usług energetycznych, inżynierii mechanicznej czy medycznej.		
17.	Gmina Rząśnia ul. 1 Maja 37 98-332 Rząśnia	29	<p>Obecny zapis</p> <ul style="list-style-type: none"> rozwój i promocja terenów inwestycyjnych dostosowanych do potrzeb przedsiębiorstw szczególnie terenów zdegradowanych w tym pogórnictwach <p>Treść uwagi / Propozycja zmian</p> <p>Wnioskujemy o zmianę treści zapisu tiretu 1 na „rozwój i promocja terenów inwestycyjnych dostosowanych do potrzeb przedsiębiorstw tworzonych w szczególności na terenach zdegradowanych w tym terenie górniczym i pogórnictwach”.</p>	Uważamy, że dokument powinien kierować główny strumień pomocy do gmin i obszarów bezpośrednio dotkniętych negatywnymi skutkami transformacji tj. terenami ujętymi, jako teren górniczy na mapie na stronie 6. Objęcie tą kategorią zarówno Gminy Rząśnia, na której znajduje się prawie całe zwałowisko zewnętrzne o powierzchni ponad 1.156,36 ha jak i duże złoża węgla a także gmin oddalonych kilkadziesiąt kilometrów od faktycznego terenu górniczego (nie kwestionując, że te gminy odczuwają też skutki transformacji) jest faktycznie krzywdzące dla gmin, na których prowadzone jest wydobywanie węgla, zlokalizowane zwałowisko zewnętrzne. Przecież to teren gminy Rząśnia jest dotknięty największą degradacją środowiska naturalnego i będzie najbardziej dotknięty skutkami transformacji. To właśnie rozwój i promocja terenów inwestycyjnych ze szczególnym uwzględnieniem terenów górniczych powinien być objęty największym wsparciem. Z w/w powodów proponujemy doprecyzowanie tego zapisu.	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>W ramach negocjacji z Komisją Europejską, zmianie uległy rodzaje przewidywanych operacji z FST. Dla Celu operacyjnego 1 w TPST wyszczególniono następujące działanie:</p> <p><i>- wsparcie inwestycji służących zagospodarowaniu terenów zdegradowanych lub pogórnictwach na potrzeby rozwoju nowych funkcji gospodarczych, w tym m.in. z zakresu OZE, inwestycji przemysłowo-usługowych;</i></p>
18.	Centrum Obsługi Przedsiębiorcy w Łodzi	29	<p>Obecny zapis</p> <p>Dywersyfikacja gospodarcza obszaru będzie uwzględniała również m.in rozwój OZE, logistyki, budownictwa energooszczędnego i pasywnego, GOZ, BPO oraz przemysłów kreatywnych i czasu wolnego (na bazie endogenicznego potencjału związanego m.in. z sektorem kultury oraz elementami przestrzeni – zwłaszcza atrakcyjnie zagospodarowanymi terenami zdegradowanymi, w tym pogórnictwami).</p> <p>Treść uwagi / Propozycja zmian</p> <p>Dywersyfikacja gospodarcza obszaru będzie uwzględniała również m.in rozwój OZE,</p>	Ograniczenie w zakresie konkretnych branż w zakresie tworzenia nowych działalności. Taki zapis nie pozwala na szersze spojrzenie na OT i możliwości wykreowania innych branż, które obecnie wpływają na rozwój OT, tj. automotive, medyczna.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W wyniku negocjacji z Komisją Europejską, TPST dopuszcza przedsięwzięcia dot. różnych rodzajów działalności, nie wyszczególniając żadnej z branż.</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwag z uwzględnieniem negocjacji z Komisją Europejską
			logistyki, budownictwa energooszczędnego i pasywnego, GOZ, BPO, turystyki, inżynierii mechanicznej czy medycznej oraz przemysłów kreatywnych i czasu wolnego (na bazie endogenicznego potencjału związanego m.in. z sektorem kultury oraz elementami przestrzeni – zwłaszcza atrakcyjnie zagospodarowanymi terenami zdegradowanymi, w tym pogórnictwami).		
19.	Gmina Rząśnia ul. 1 Maja 37 98-332 Rząśnia	30	Obecny zapis • wspieranie działalności gospodarczej związanej z rozwojem logistyki Treść uwagi / Propozycja zmian Wnioskujemy o zmianę treści zapisu tiretu na „wspieranie działalności gospodarczej związanej z rozwojem logistyki w szczególności na terenach górniczych ”.	Na terenach po górniczych istnieje już infrastruktura techniczna nadająca się do wykorzystania na rozwój logistyki. Na terenach górniczych istnieją już samorządowe strefy przemysłowe, o których mowa na stronie 14 niniejszego dokumentu	Uwaga nieuwzględniona W wyniku negocjacji z Komisją Europejską w TPST w ramach priorytetyzacji działań, zapisy te nie zostały ostatecznie uwzględnione.
20.	Gmina Rząśnia ul. 1 Maja 37 98-332 Rząśnia	30	Obecny zapis • wspieranie działalności gospodarczej związanej z rozwojem sektora turystycznego oraz przemysłów kreatywnych i czasu wolnego, w szczególności na terenach pogórnictw Treść uwagi / Propozycja zmian Proponujemy zmianę treści zapisu na: „wspieranie działalności gospodarczej związanej z rozwojem odnawialnych źródeł energii , sektora turystycznego oraz przemysłów kreatywnych i czasu wolnego, w szczególności na terenach górniczych ze szczególnym wykorzystaniem walorów nowopowstałego zwałowiska zewnętrznego i terenów wyrobiska ”	Działalność kopalni węgla brunatnego spowodowała utworzenie zwałowiska zewnętrznego, które daje możliwość jego wykorzystania w procesie transformacji na wiele różnych sposobów nie tylko sektora turystycznego oraz przemysłów kreatywnych i czasu wolnego, ale również związanych z celami gospodarki zeroemisyjnej. Przedmiotowe zwałowisko powinno być wykorzystane pod elektrownię szczytowo-pompową, elektrownie wiatrowe, farmy fotowoltaiczne czy różnego typu formy magazynowania energii, co idealnie wpisywałoby się w cele i kierunki transformacji.	Uwaga uwzględniona częściowo , w TPST znajdują się zapisy związane z rozwojem OZE na terenach górniczych i pogórnictw. Rozwój sektora turystycznego został zakwalifikowany jako operacje komplementarne możliwe do wsparcia poza FST.
21.	Centrum Obsługi Przedsiębiorcy w Łodzi	31	Obecny zapis • poprawa dostępu i jakości usług ochrony zdrowia, szczególnie w zakresie rehabilitacji leczniczej i opieki psychiatrycznej; Treść uwagi / Propozycja zmian	Ograniczenie w zapisie dot. poprawy dostępu i jakości usług ochrony zdrowia. Nie ujęto profilaktyki zdrowotnej, a zawężono się tylko do rehabilitacji i opieki psychiatrycznej. Szersze problemy zdrowotne mogą pojawić się u części społeczeństwa, która nie będzie chciała uczestniczyć w transformacji.	Uwaga nieuwzględniona W wyniku negocjacji z Komisją Europejską w TPST w ramach priorytetyzacji działań zapisy te nie zostały uwzględnione.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwag z uwzględnieniem negocjacji z Komisją Europejską
			<ul style="list-style-type: none"> poprawa dostępu i jakości usług ochrony zdrowia, szczególnie w zakresie rehabilitacji leczniczej, chorób zawodowych, nowotworowych, cywilizacyjnych, psychicznych, czy leczenia uzależnień;" 		
22.	Gmina Rząśnia ul. 1 Maja 37 98-332 Rząśnia	34	<p>Obecny zapis inwestycji w energię odnawialną i w efektywność energetyczną, w tym m.in. farm wiatrowych i farm fotowoltaicznych</p> <p>Treść uwagi / Propozycja zmian Opis działań komplementarnych do działań objętych wsparciem z FST proponujemy doprecyzować w następującym zakresie: „inwestycji w energię odnawialną i w efektywność energetyczną, w tym m.in. farm wiatrowych i farm fotowoltaicznych, elektrowni szczytowo-pompowej czy różnych form magazynowania energii”</p>	Szybkie tempo rozwoju OZE w szczególności fotowoltaiki uwidoczniło problem niewydolności sieci energetycznych i problemu związanego z brakiem możliwości magazynowania energii wytworzonej przez instalacje fotowoltaiczne. Inwestycje w OZE powinny być ściśle związane z rozwojem infrastruktury do magazynowania energii. Idealnym miejscem do lokalizowania odnawialnych źródeł energii i powiązanych z nimi magazynów energii jest nowopowstałe zwałowisko zewnętrzne.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach TPST W TPST wskazano takie rodzaje OZE, które mają największy potencjał do dalszego rozwoju. Nie jest to katalog zamknięty. W zakresie form magazynowania energii zapisy TPST znajdują odzwierciedlenie w typach operacji celu 3. oraz operacji komplementarnych do działań objętych wsparciem z FST.
23.	Gmina Rząśnia ul. 1 Maja 37 98-332 Rząśnia	34	<p>Obecny zapis 2.4. Rodzaje przewidywanych operacji RODZAJE PRZEWIDYWANYCH OPERACJI Z FST na OT W RAMACH CELU OPERACYJNEGO 1. tiret 7.: wspieranie działalności gospodarczej związanej z rozwojem logistyki</p> <p>Treść uwagi / Propozycja zmian 2.4. Rodzaje przewidywanych operacji RODZAJE PRZEWIDYWANYCH OPERACJI Z FST na OT W RAMACH CELU OPERACYJNEGO 1. Wnosimy o zmianę treści zapisu tiretu 7. na „wspieranie działalności gospodarczej związanej z rozwojem logistyki w szczególności na terenach górniczych”</p>	Treść tej uwagi jest ściśle skorelowana z uwagą odnośnie zapisu tiretu 7 ze strony 30	Uwaga nieuwzględniona W wyniku negocjacji z Komisją Europejską w TPST w ramach priorytetyzacji działań zapisy te nie zostały uwzględnione.
24.	Gmina Rząśnia ul. 1 Maja 37 98-332 Rząśnia	34	<p>Obecny zapis 2.4. Rodzaje przewidywanych operacji RODZAJE PRZEWIDYWANYCH OPERACJI Z FST na OT W RAMACH CELU OPERACYJNEGO 1.</p>	Treść tej uwagi jest ściśle skorelowana z wcześniejszą uwagą odnośnie zapisu tiretu 1 ze strony 29	Uwaga częściowo uwzględniona W ramach negocjacji z Komisją Europejską, zmianie uległy rodzaje przewidywanych operacji z FST. Dla Celu operacyjnego 1 w TPST

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwag z uwzględnieniem negocjacji z Komisją Europejską
			<p>rozwój i promocja terenów inwestycyjnych dostosowanych do potrzeb przedsiębiorstw szczególnie terenów zdegradowanych w tym pogórnicznych</p> <p>Treść uwagi / Propozycja zmian</p> <p>2.4. Rodzaje przewidywanych operacji RODZAJE PRZEWIDYWANYCH OPERACJI Z FST na OT W RAMACH CELU OPERACYJNEGO 1.</p> <p>Wnosimy o zmianę treści zapisu na „rozwój i promocja terenów inwestycyjnych dostosowanych do potrzeb przedsiębiorstw tworzonych w szczególności na terenach zdegradowanych w tym terenie górniczym i pogórnicznym”</p>		<p>wyszczególniono następujące działanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>wsparcie inwestycji służących zagospodarowaniu terenów zdegradowanych lub pogórnicznych na potrzeby rozwoju nowych funkcji gospodarczych, w tym m.in. z zakresu OZE, inwestycji przemysłowo-usługowych;</i>
25.	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Spółka z o. o. w Bełchatowie	36	<p>Obecny zapis</p> <p>Treść uwagi / Propozycja zmian</p> <p>w uzgodnieniu z władzami samorządowymi Miasta Bełchatowa, wnosi o ponowne uzupełnienie Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji Województwa Łódzkiego o uwagi przesłane do Państwa na piśmie w dniu 18.06.2021 r. dotyczące obszaru zapewnienia dostaw ciepła dla miasta Bełchatowa.</p> <p>Ponadto wnosimy o uwzględnienie planowanych na lata 2024 - 2035 inwestycji związanych z zabezpieczeniem ciągłości dostaw ciepła dla miasta Bełchatowa. Podany okres 12 lat wynika z konieczności zapewnienia nowych źródeł wytwarzania ciepła do roku 2035, w którym to miasto Bełchatów ostatecznie zostanie pozbawione dostaw ciepła z Elektrowni Bełchatów. Planowany zakres inwestycji dotyczy:</p> <p>1. Opracowania koncepcji oraz studium wykonalności budowy nisko emisyjnych źródeł energii (ciepła) oraz związana z tym przebudowa układu przesyłu i dystrybucji ciepła miasta Bełchatowa.</p>	<p>Realizacja zadania pozwoli wyeliminować wysoko emisyjną technologię opartą o spalanie węgla brunatnego w Elektrowni Bełchatów i przejście miasta Bełchatów na nisko emisyjne źródła ciepła. Aby dokonać tak istotnych zmian w przebudowie źródeł energii ciepłej niezbędne będą znaczne środki finansowe, w tym również na konieczne dostosowanie systemu przesyłu i dystrybucji ciepła. Sukces tego elementu procesu transformacji pozwoli na osiągnięcie zadowalających efektów w zakresie komfortu życia mieszkańców i poprawy jakości powietrza, w tym również niskiej emisji w regionie bełchatowskim. Projektowanie i realizację budowy nowego źródła ciepła należy skoordynować z planami wygaszania źródeł ciepła w Elektrowni Bełchatów</p>	<p>Uwaga mająca swoje odzwierciedlenie w zapisach TPST</p> <p>w opisie celu 3 (Rozdział 2.2) oraz rodzaju planowanych operacji w ramach celu operacyjnego 3., gdzie przewidziano m.in. wsparcie w inwestycje w produkcję ciepła i chłodu, pod warunkiem, że są one dostarczane wyłącznie z OZE. Ograniczenie w zakresie dostarczania ciepła z OZE wynika wprost z Rozporządzenia PEiR 2021/1056 ustanawiającego Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (Art. 8 ust. 2 pkt. g). W TPST zgodnie z wymogami rozporządzenia PEiR 2021/1056 przedstawia się indykatywny wykaz operacji i przedsiębiorstw, którym ma być udzielone wsparcie jedynie w przypadku, gdy wsparcie jest udzielane na rzecz inwestycji produkcyjnych</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwag z uwzględnieniem negocjacji z Komisją Europejską
			<p>2. Budowa i przyłączenie do sieci ciepłowniczej miasta Bełchatowa nisko emisyjnego źródła (lub kilku rozproszonych źródeł ciepła) opartych o technologie OZE, dla zabezpieczenia wymaganego udziału energii z OZE w celu utrzymania statusu efektywnego systemu ciepłowniczego, zgodnego z wymaganiami „Europejskiego Zielonego Ładu”.</p> <p>Wobec stale zmieniających się wymagań prawnych dotyczących uznania systemu ciepłowniczego za „system efektywny” trudno jest dziś ustalić, jaki udział energii ze źródeł OZE będzie wymagany w poszczególnych okresach czasu (w perspektywie do roku 2050). W związku powyższym planujemy bezpieczny wariant realizacji projektu przyjmując, że udział energii z OZE w systemie ciepłowniczym Bełchatowa osiągnie do 2035 roku minimum 50%.</p> <p>Dokładna moc cieplna źródła jak i rodzaj technologii wytwarzania (biomasa, przemysłowe pompy ciepła, pompy ciepła z fotowoltaiką, inne) zostanie ustalona po przyjęciu koncepcji, wstępnie planujemy źródła OZE o mocy około 35 - 45 MWt.</p> <p>Beneficjent: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Spółka z o. o. w Bełchatowie</p> <p>Planowany budżet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa źródła ciepła OZE - 175 mln zł • dostosowanie systemu dystrybucji ciepła – 15 mln zł 		w przedsiębiorstwach innych niż MŚP.
26.	Powiat Bełchatowski	2	<p>Treść uwagi / Propozycja zmian</p> <p>Uwagi dotyczą do treści całego dokumentu. W dokumencie nie uwzględniono nowych zmian granic administracyjnych dotyczących Gminy Kleszczów oraz Gminy Bełchatów – Należy uwzględnić nowy podział</p>	Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 2021 roku w sprawie ustalenia granic niektórych gmin, zmieniające granice gminy Kleszczów na rzecz Gminy Bełchatów.	<p>Uwaga uwzględniona częściowo</p> <p>W załączniku do TPSTWŁ znajduje się imienny wykaz gmin z OT, który nie uległ zmianie. Zmiana granic administracyjnych między gminami Kleszczów i Bełchatów</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwag z uwzględnieniem negocjacji z Komisją Europejską
			administracyjny, który obowiązuje od 1 stycznia 2022 r. w województwie łódzkim w powiecie bełchatowskim granice gminy Bełchatów i gminy Kleszczów przez włączenie do dotychczasowego obszaru gminy Bełchatów obszaru obrębu ewidencyjnego Wola Grzymalina, o powierzchni 2061,59 ha, z gminy Kleszczów.		została odzwierciedlona na mapie z zasięgiem obszaru transformacji.
27.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi	-	Treść uwagi / Propozycja zmian Uzupełnienie daty sporządzenia prognozy zgodnie z Wydawnictwem Naukowym PWN – numer dnia, miesiąc i rok określone dla każdej doby.		Uwaga uwzględniona
28.	Państwowe Gospodarstwo Wody Polskie RZGW w Poznaniu	-	Treść uwagi / Propozycja zmian Korekta dla ustawy Prawo wodne już ze zm. – Dz.U.2021, poz. 2233 ze zm.		Uwaga uwzględniona
29.	Gmina Rząśnia ul. 1 Maja 37 98-332 Rząśnia	60	Obecny zapis Zwałowisko zewnętrzne Pola Szczerców jest systematycznie zalesiane, w końcowym etapie zostanie zagospodarowane na działalność sportowo-rekreacyjną, produkcji odnawialnych źródeł energii oraz magazynów energii. Treść uwagi / Propozycja zmian	Przedmiotowa uwaga jest ściśle powiązana z uwagami zgłaszanymi przez Gminę Rząśnia do projektu Planu Sprawiedliwej Transformacji. Propozycja rozszerzenia katalogu proponowanych form zagospodarowania zwałowiska zewnętrznego zlokalizowanego na terenie Gminy Rząśnia o możliwość jego gospodarczego przeznaczenia zarówno pod kątem inwestycji w OZE jak i magazynowania energii wprost wpisuje się w kierunki i cele określone w planie transformacji. Według naszej oceny cały dokument prognozy oddziaływania na środowisko w zakresie stanu istniejącego zbytnio uogólnia stopień degradacji środowiska na cały obszar transformacji. Jak wynika z analizy przedmiotowego dokumentu obszar transformacji obejmuje dużą część regionu a przecież największe szkody środowiskowe spowodowane w szczególności oddziaływaniem leja depresyjnego (susza, degradacja gleb) występują przede wszystkim w najbliższym otoczeniu kopalni i czy elektrowni. Same działania polegające na zalesieniu nowopowstałego zwałowiska zewnętrznego nie zrekompensują ogólnych szkód środowiskowych na terenach gmin objętych działalnością PGE.	Uwaga o charakterze opinii W TPST Wł zapropionowano interwencję, która ma na celu stopniowe rekompensowanie szkód środowiskowych. Odpowiedzią na silnie przekształcone i zdegradowane środowisko Obszaru Transformacji są inne operacje wskazane w ramach celu operacyjnego 3., w tym działania na rzecz usunięcia lub zmniejszenia zanieczyszczenia elementów środowiska (m.in. gleb, ziemi i wód gruntowych) realizowane z uwzględnieniem zasady „zanieczyszczający płaci”; – zagospodarowanie terenów zdegradowanych na potrzeby nowych funkcji, w tym m.in. dla rozwoju zielonej infrastruktury. Interwencja w zakresie m.in. OZE i GOZ pośrednio przyczyni się do bardziej zrównoważonej formy

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwag z uwzględnieniem negocjacji z Komisją Europejską
					<p>gospodarowania środowiskiem na OT i dodatkowo do poprawy jakości środowiska w ujęciu całościowym (przyczyniając się do: redukcji CO2, poprawy jakości powietrza i adaptacji OT do zmian klimatu).</p> <p>Ponadto w TPSTWł wskazano operacje, które będą komplementarne do działań objętych wsparciem z FST z zakresu: inwestycji służących odbudowie stosunków wodnych i zmniejszeniu skutków suszy, w tym m.in. działania na rzecz: ograniczenia niedoboru wody spowodowanego oddziaływaniem leja depresji od odkrywki Bełchatów-Szczerców, rozwój systemów gospodarowania wodami opadowymi, ze szczególnym uwzględnieniem retencji i rozwiązań powtórnego wykorzystania wód w miejscu ich powstawania, inwestycje pozwalające na wykorzystanie wód powstających z odwadniania złoże; renaturyzacja przekształconych cieków, zwiększanie lesistości.</p> <p>Ponadto katalog operacji komplementarnych zawiera inwestycje w rewitalizację obszarów miejskich i wiejskich.</p> <p>Tak ukierunkowana interwencja pozwoli na sukcesywne rekompensowanie powstałych szkód środowiskowych w ramach</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwag z uwzględnieniem negocjacji z Komisją Europejską
					<p>poszczególnych jego komponentów. Prognoza OOS w zakresie stanu istniejącego prezentuje stopień degradacji Obszaru Transformacji uwzględniając poeksploatacyjne przekształcenia obszaru w kontekście gmin położonych bezpośrednio w terenie górniczym – kładzie akcent m.in. na degradację powierzchni ziemi, znaczne przekształcenia krajobrazu, wylesienia, lej depresji. Podkreśla również, że negatywne skutki środowiskowe (największej w Europie odkrywkowej kopalni węgla brunatnego) są odczuwalne na całym Obszarze Transformacji (np. problem niedoboru wody wynikający z suszy, spotęgowany lejem depresji).</p>
30.	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	101	<p>Oddziaływanie na wody powierzchniowe Operacje zgłoszone przez PGE -> Rozbudowa linii produkcyjnej kruszyw i kamienia wapiennego oraz Budowa Cementowni w Kompleksie Bełchatów: „Wykonanie inwestycji z tej operacji wiąże się z budową nowych obiektów zakładu, podczas której może dojść do zanieczyszczenia wód powierzchniowych wodami odprowadzanymi z placu budowy. Problemem mogą być także spływy wód zanieczyszczonych odciekami z procesów technologicznych samego zakładu.” Prosimy o usunięcie ostatniego zdania zacytowanego fragmentu, tj.: "Problemem mogą być także spływy wód zanieczyszczonych odciekami z procesów technologicznych samego zakładu."</p>	<p>Zrzut nieoczyszczonych ścieków z linii do produkcji kruszyw czy cementowni do wód powierzchniowych uważamy za wysoce nieprawdopodobny z uwagi na prawną ochronę środowiska.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Zgodnie ze wskazaniem Komisji Europejskiej, na tym etapie procesu transformacji nie podaje się listy projektów dużych przedsięwzięć – zostały one usunięte z TPST. Dlatego też nie została sporządzona ocena oddziaływania realizacji tego przedsięwzięcia na środowisko.</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwag z uwzględnieniem negocjacji z Komisją Europejską
31.	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	103	<p>Obecny zapis Oddziaływanie na wody podziemne Operacje zgłoszone przez PGE -> Utworzenie centrum rekreacyjno-turystyczno-kulturowego wraz z budową dwóch jezior na terenach pogórnich – brakuje opisanego wpływu na komponent środowiska.</p> <p>Treść uwagi / Propozycja zmian Budowa dwóch zbiorników powierzchniowych zwiększy zasoby powierzchniowe i przełoży się na zwiększenie zasilania zasobów podziemnych.</p>	Luka w projekcie dokumentu w odniesieniu do zgłaszanego przez nas przedsięwzięcia. Proponujemy opis, który uzupełnia brakujący fragment tabeli.	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie ze wskazaniem Komisji Europejskiej, na tym etapie procesu transformacji nie podaje się listy projektów dużych przedsięwzięć – zostały one usunięte z TPST. Dlatego też nie została sporządzona ocena oddziaływania realizacji tego przedsięwzięcia na środowisko.
32.	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	104	<p>Obecny zapis Oddziaływanie na wody podziemne Operacje zgłoszone przez PGE -> "Rozbudowa linii produkcyjnej kruszyw i kamienia wapiennego" oraz "Budowa Cementowni w Kompleksie Bełchatów", w części wpływ na komponent środowiska: „Wykonanie inwestycji z tej operacji wiąże się z budową nowych obiektów zakładu, podczas której może dojść do zanieczyszczenia wód gruntowych wodami odprowadzanymi z placu budowy. Problemem może być także zanieczyszczenie wód gruntowych odciekami z procesów technologicznych samego zakładu.”</p> <p>Treść uwagi / Propozycja zmian Prosimy o usunięcie ostatniego zdania zacytowanego fragmentu, tj.: "Problemem może być także zanieczyszczenie wód gruntowych odciekami z procesów technologicznych samego zakładu."</p>	Zrzut nieoczyszczonych ścieków z linii do produkcji kruszyw czy z cementowni do gruntu uważamy za wysoce nieprawdopodobny z uwagi na prawną ochronę środowiska.	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie ze wskazaniem Komisji Europejskiej, na tym etapie procesu transformacji nie podaje się listy projektów dużych przedsięwzięć – zostały one usunięte z TPST. Dlatego też nie została sporządzona ocena oddziaływania realizacji tego przedsięwzięcia na środowisko.
33.	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	122	<p>Obecny zapis Oddziaływania negatywne wpływające na obszary Natura 2000 – „Rozwój infrastruktury kolejowej,</p>	Przedsięwzięcie to może odnosić się do projektu dotyczącego stworzenia hubu multimodalnego transportu drogowo-kolejowego (wraz z infrastrukturą magazynową wysokiego składowania), które na początkowym etapie prac nad Projektem TPST było zgłaszane przez PGE, jednak już w roku 2021 PGE przestało być podmiotem zgłaszającym ten projekt (projekt jest jednak wedle naszej wiedzy	Uwaga uwzględniona

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwag z uwzględnieniem negocjacji z Komisją Europejską
			<p>w tym w szczególności służącej skomunikowaniu Bełchatowa.”</p> <p>Treść uwagi / Propozycja zmian</p> <p>To nie jest operacja zgłoszona przez PGE (a tak głosi wiersz powyżej w tabeli począwszy od str. 121). Prosimy o przypisanie tego projektu w innym, właściwym fragmencie dokumentu, bez przypisywania go do PGE.</p>	<p>planowany przez inne podmioty). Dlatego wnioskujemy o przypisanie tego projektu w innym, właściwym fragmencie dokumentu, bez przypisywania go do PGE.</p>	
34.	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	126	<p>Obecny zapis</p> <p>Potencjalne oddziaływania minimalne negatywne” wpływające na obszary Natura 2000 -> Budowa farm fotowoltaicznych o mocy 600 MW: "W wyniku realizacji inwestycji może nastąpić pogorszenie lokalnych warunków siedliskowych (m.in. w wyniku ograniczenia powierzchni siedlisk przyrodniczych i populacji gatunków), przez co prawdopodobnie będzie miało miejsce zubożenie różnorodności biologicznej obszarów chronionych, w tym Natura 2000."</p> <p>Treść uwagi / Propozycja zmian</p> <p>Prosimy o zmianę oceny oddziaływania na „brak wpływu”. Konsekwencją i odnotowaniem tej zmiany będzie odpowiednia modyfikacja w tabeli na stronie 80.</p>	<p>Farmy fotowoltaiczne będą przez PGE budowane w znaczącej większości na zrekultywowanych terenach poprzemysłowych i powydobywczych, a zdecydowanie nie będą budowane na terenach obszarów Natura 2000 – w naszej opinii działanie tego projektu w żaden sposób nie wpływa negatywnie na komponent środowiska.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zgodnie ze wskazaniem Komisji Europejskiej, na tym etapie procesu transformacji nie podaje się listy projektów dużych przedsiębiorstw – zostały one usunięte z TPST. Dlatego też nie została sporządzona ocena oddziaływania realizacji tego przedsięwzięcia na środowisko.</p>
35.	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	128	<p>Obecny zapis</p> <p>Treść uwagi / Propozycja zmian</p> <p>Prosimy o zmianę oceny wpływu farm fotowoltaicznych na zabytki na taką samą, jak dla farm wiatrowych: „Działania na rzecz zwiększenia udziału „czystej energii” przyczynią się do znaczącej redukcji emisji szkodliwych substancji i zanieczyszczenia powietrza, co pośrednio wpłynie korzystnie na stan zachowania zabytków.”</p> <p>Konsekwencją i odnotowaniem tej zmiany będzie odpowiednia modyfikacja w tabeli na stronie 80.</p>	<p>Korekta merytoryczna.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zgodnie ze wskazaniem Komisji Europejskiej, na tym etapie procesu transformacji nie podaje się listy projektów dużych przedsiębiorstw – zostały one usunięte z TPST. Dlatego też nie została sporządzona ocena oddziaływania realizacji tego przedsięwzięcia na środowisko.</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwag z uwzględnieniem negocjacji z Komisją Europejską
36.	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	128	<p>Obecny zapis</p> <p>Treść uwagi / Propozycja zmian Prosimy o zmianę oceny wpływu farm wiatrowych na zabytki na taki sam jak dla farm fotowoltaicznych: „Dysharmonia w krajobrazie spowodowana wprowadzeniem dominujących powierzchniowo obiektów wytwarzania energii z OZE” Konsekwencją i odnotowaniem tej zmiany będzie odpowiednia modyfikacja w tabeli na stronie 80.</p>	Korekta merytoryczna.	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie ze wskazaniem Komisji Europejskiej, na tym etapie procesu transformacji nie podaje się listy projektów dużych przedsiębiorstw – zostały one usunięte z TPST. Dlatego też nie została sporządzona ocena oddziaływania realizacji tego przedsięwzięcia na środowisko.
37.	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	141	<p>Obecny zapis</p> <p>Treść uwagi / Propozycja zmian Prosimy o zmianę wpływu budowy farm fotowoltaicznych na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszaru Natura 2000 na "brak wpływu", tj. przeniesienie do sekcji: "Prognozowany brak wpływu na cele, przedmiot ochrony, integralność i spójność obszaru."</p>	Farmy fotowoltaiczne będą przez PGE budowane w znaczącej większości na zrekultywowanych terenach poprzemysłowych i zdecydowanie nie będą budowane na terenach obszarów Natura 2000 – w naszej opinii działanie w żaden sposób nie wpływa negatywnie na komponent środowiska.	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie ze wskazaniem Komisji Europejskiej, na tym etapie procesu transformacji nie podaje się listy projektów dużych przedsiębiorstw – zostały one usunięte z TPST. Dlatego też nie została sporządzona ocena oddziaływania realizacji tego przedsięwzięcia na środowisko.
38.	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	158	<p>Obecny zapis</p> <p>Treść uwagi / Propozycja zmian Zgodnie z postulowanymi przez PGE zmianami dot. stron nr: 80, 126, 128, 140 aktualizacji wymaga również tabela na stronie 158 i tabele w załączniku nr 4 oraz nr 6.</p>	Dla wewnętrznej spójności dokumentu.	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie ze wskazaniem Komisji Europejskiej, na tym etapie procesu transformacji nie podaje się listy projektów dużych przedsiębiorstw – zostały one usunięte z TPST. Dlatego też nie została sporządzona ocena oddziaływania realizacji tego przedsięwzięcia na środowisko.
39.	Państwowe Gospodarstwo Wody Polskie RZGW w Poznaniu.	185	<p>Obecny zapis</p> <p>Treść uwagi / Propozycja zmian Korekta adresu strony internetowej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Właściwy adres www.wody.gov.pl</p>		Uwaga uwzględniona.

ZAŁĄCZNIK 7. WYKAZ RZEK LUB ICH ODCINKÓW, NA KTÓRYCH WYSTĘPUJE ZAGROŻENIE POWODZIOWE WRAZ ZE WSKAZANIEM PODSTAWY OPRACOWANIA

40.	Państwowe Gospodarstwo Wody Polskie RZGW w Poznaniu.	158	Obecny zapis Treść uwagi / Propozycja zmian Wykaz rzek lub ich odcinków, na których występuje zagrożenie powodziowe wraz ze wskazaniem podstawy opracowania dla doprecyzowania należałoby dodać odnośniki w zakresie rzek Radomka i Widawka – Studia ochrony przeciwpowodziowej opracowane dla rzek lub ich odcinków zachowują ważność do czasu przekazania organom map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego dla tych odcinków (Dz. U. z 2021 r., poz. 2233 ze zm. – dalej Prawo wodne – art. 549). Doprecyzowanie informacji nt. obowiązywania na tych ciekach jednocześnie MPZP i Studiów.		Uwaga uwzględniona.
-----	--	-----	---	--	---------------------